

[REDACTED]

Aan:
Algemene Rekenkamer
ter attentie van de afdeling voorlichting
Postbus 20015
2500 AE Den Haag

Onderwerp: Bezwaar tegen afwijzen WOO-verzoek "Fondsen in Beeld"

13 juni 2023, [REDACTED]
Uw Kenmerk: Besluit d.d. 4 mei 2023 op WOO-verzoek

Geachte behandelaar,

Op 4 mei 2023 heeft de Algemene Rekenkamer besloten mijn WOO - verzoek van 7 april 2023 af te wijzen en niet over te gaan tot openbaarmaking van de presentatie "Fondsen in beeld". Hierbij teken ik bezwaar aan tegen dat besluit.

De volgende redenen voer ik daarvoor aan:

- Op de website van de Rekenkamer staat: "Sinds 2014 hanteert de Algemene Rekenkamer het uitgangspunt van maximale transparantie. Onder het motto 'practice what you preach' maken we sindsdien zoveel als mogelijk informatie openbaar." Met uw besluit om de Fondsen in Beeld presentatie niet openbaar te maken, handelt u in strijd met uw belofte aan de Nederlandse samenleving.
- In een debat in de Eerste Kamer wordt er over de Fondsen in Beeld presentatie gezegd: "Op 28 maart gaf de Algemene Rekenkamer in de commissie EZK/LNV een presentatie over het beeld dat de Rekenkamer heeft over de situatie rond de fondsen. Die presentatie heette Fondsen in beeld. Dat was voor veel commissieleden een uiterst ontvullende ervaring. Niet alleen concludeert ook de Algemene Rekenkamer dat er een forse groei is in het aantal fondsen en in het financieel volume van de fondsen, maar de Rekenkamer komt ook tot de conclusie dat er geen rijksbreed overzicht is van de fondsen, dat er weinig zicht is op de resultaten, dat de doelstellingen vaak niet erg scherp zijn en dat er veel problemen zijn met de governance van de fondsen. Dat wil zeggen: de wijze waarop de organisatie, het beheer, het toezicht en de verantwoording is geregeld. Dat schiet veelal tekort, is ook het oordeel van de Rekenkamer. De Rekenkamer identificeert net als onze fractie nog een aantal andere grote risico's bij deze fondsen. Er is namelijk een groot risico dat het geld niet wordt besteed conform de doelstellingen, dat er onduidelijkheid is over de toetsbare criteria voor toekenning van gelden, en dat het geld dat al via de fondsen is uitgegeven, erg lastig te volgen is waardoor een goede en tijdige evaluatie ook niet goed mogelijk is. Volgens de Algemene Rekenkamer is het in feite onmogelijk te bepalen of de uitgaven uit de fondsen hun doel wel treffen."

- De senator van de Eerste Kamer verwijst in voorgaande citaat naar conclusies en bevindingen van de Rekenkamer. Over de publicatie van conclusies en verbindingen van de Rekenkamer schrijft de Rekenkamer op de eigen website: "Onze onderzoeksrapporten met conclusies en bevindingen zijn vanzelfsprekend wel openbaar." De fondsen in beeld presentatie betreft conclusies en bevindingen van de Algemene Rekenkamer. Volgens uw eigen beleid dient u deze dus openbaar te maken.
- In uw besluit verwijst u naar artikel 5.1 van de WOO en stelt u dat het openbaar maken van de Fondsen in Beeld presentatie schadelijk zou zijn voor het functioneren van de Algemene Rekenkamer. Deze redenering houdt echter geen stand. Het openbaringsverzoek betreft immers niet de uitlating van de senatoren, het verzoek betreft alleen uw bevindingen en conclusies die als input gebruikt zijn. In de memorie van toelichting van de WOO staat over de door u aangehaalde uitzonderingsgrond: "De hier voorgestelde uitzonderingsgrond kan echter niet worden ingeroepen om misstanden als zodanig te verbloemen of met het argument dat openbaarmaking leidt tot verlies van vertrouwen in de overheid bij het publiek, waardoor een bestuursorgaan niet goed meer zou kunnen functioneren. Als uit nieuwe feiten of nieuwe afwegingen volgt dat eerder ingezet beleid onjuist is uitgevoerd of op onjuiste aannames is gebaseerd, dient een bestuursorgaan daar op de gebruikelijke manier verantwoording over af te leggen en is een goede en democratische bestuursvoering in beginsel gebaat bij openheid over een dergelijke aangelegenheid."
- De Algemene Rekenkamer heeft twee maal onderzoek gedaan naar overheidsbeleggingsfondsen. Er is door mij zelf een klacht ingediend bij de Algemene Rekenkamer over de kwaliteit van het tweede onderzoek. En nu lijkt het erop dat de Rekenkamer in de Fondsen in Beeld een heel ander beeld schetst dan dat gedaan is in de eerder gepubliceerde rapporten. Het heeft er daarom alle schijn van dat de Algemene Rekenkamer bewust informatie achterhoudt om te voorkomen dat duidelijk wordt dat de eerdere publicaties over de overheidsbeleggingsfondsen onvolledig waren en onzorgvuldig zijn opgesteld. Juist het niet publiceren van de Fondsen in Beeld presentatie schaadt het functioneren van de Algemene Rekenkamer op de lange termijn.

Hierbij verzoek ik u mijn besluit gegrond te verklaren en zo spoedig mogelijk over te gaan tot publicatie van de "Fondsen in beeld" presentatie.

Hoogachtend,

